

Warszawa, dnia 27 października 2015 r.

Poz. 1712

USTAWA

z dnia 9 października 2015 r.

o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązań wynikających z Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych w Warszawie dnia 7 października 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1647), zwanych dalej „Umową FATCA”, w tym:

- 1) obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych w zakresie identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych i przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych;
- 2) tryb weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków;
- 3) obowiązki organu właściwego w zakresie wymiany informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych.

Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest organem właściwym w sprawach dotyczących informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w Umowie FATCA i w tym zakresie przysługują mu uprawnienia organu podatkowego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić, w drodze rozporządzenia, podległe organy do wykonywania czynności związanych z:

- 1) otrzymywaniem informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA,
- 2) automatyczną wymianą informacji w dziedzinie opodatkowania, o której mowa w Umowie FATCA,
- 3) udostępnianiem informacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA,
- 4) wyjaśnianiem uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA

– określając zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów, mając na względzie potrzebę zapewnienia prawidłowej realizacji spraw dotyczących informacji w dziedzinie opodatkowania, o których mowa w Umowie FATCA, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy oraz ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić, w drodze rozporządzenia, podległy organ do przeprowadzania kontroli wykonywania przez raportującą polską instytucję finansową obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, określając zakres upoważnienia, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego wykonywania tej kontroli.

Art. 3. Do załatwiania spraw, o których mowa w ustawie, przez funkcjonariuszy celnych lub pracowników jednostek organizacyjnych kierowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub organy upoważnione, stosuje się odpowiednio przepisy art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.²⁾).

Rozdział 2

Obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych

Art. 4. 1. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do:

- 1) identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe;
- 2) pozyskiwania i przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu:
 - a) informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a Umowy FATCA,
 - b) informacji o niewystępowaniu w stosunku do prowadzonego rachunku finansowego okoliczności skutkujących powstaniem obowiązku, o którym mowa w lit. a.

2. Na potrzeby identyfikacji amerykańskich rachunków raportowanych oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe, raportujące polskie instytucje finansowe stosują, procedury sprawdzające określone w załączniku I do Umowy FATCA, przewidziane dla kategorii rachunków opisanych w tym załączniku, oraz żądają przedstawienia wskazanych w nim oświadczeń, wyjaśnień i dokumentów.

3. Jeżeli zgodnie z procedurami sprawdzającymi, o których mowa w ust. 2, polska instytucja finansowa jest obowiązana do uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku w związku z otwarciem rachunku finansowego, uzyskuje ona to oświadczenie w trakcie procedur związanych z otwarciem takiego rachunku.

4. Oświadczenia wymagane na podstawie procedur sprawdzających, o których mowa w ust. 2, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań uważa się za spełniony także w przypadku oświadczeń o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań składanych na formularzach W-8 i W-9, o których mowa w Umowie FATCA oraz Załączniku I do tej umowy.

5. Raportująca polska instytucja finansowa, która pośredniczy w wypłacie na rzecz wyłączonych instytucji finansowych płatności podlegającej amerykańskiemu podatkowi, na wniosek podmiotu, od którego otrzymuje taką płatność, informuje ten podmiot o jej tytule, kwocie oraz danych umożliwiających identyfikację posiadacza rachunku, na który dokonywana jest płatność, a także o nazwie i miejscu siedziby tych wyłączonych instytucji finansowych.

6. Raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana do uzyskania Globalnego Numeru Identyfikującego Pośrednika, o którym mowa w pkt 3 Uzgodnień Końcowych towarzyszących Umowie FATCA, przed pierwszym przekazaniem informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, poprzez rejestrację w IRS, oraz do jego wskazywania w informacjach przekazywanych zgodnie z ust. 1 pkt 2 lit. a.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są sporządzane za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór formularza zawierającego informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2,
 - 2) format i tryb przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w formie dokumentu elektronicznego
- mając na uwadze usprawnienie wypełniania, przekazywania i przetwarzania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych w nich zawartych, ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem oraz wymogi dotyczące ich przekazywania przewidziane w Umowie FAT-

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311 i 1649.

CA, a także ustalenia wynikające z dwustronnego porozumienia lub dokonane w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się, w zakresie określonym w art. 3 ust. 6 Umowy FATCA.

9. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania procedur sprawdzających określonych w załączniku I do Umowy FATCA, stosowanych na potrzeby identyfikacji opisanych w nim kategorii rachunków, oraz przypadki, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania stosownie do postanowień tego załącznika, mając na uwadze warunki i możliwości przewidziane w tym zakresie w Umowie FATCA, a także specyfikę działalności raportujących polskich instytucji finansowych.

10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, procedury i sposoby postępowania w sprawach określonych w art. 3 ust. 6 Umowy FATCA, będące wynikiem ustaleń dwustronnego porozumienia lub dokonanych w ramach procedury wzajemnego porozumiewania się – kierując się potrzebą usprawnienia wykonywania postanowień Umowy FATCA.

Art. 5. Raportujące polskie instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1–3 i 5, z wyłączeniem przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2. Odpowiedzialność za wykonanie obowiązków ponosi raportująca polska instytucja finansowa.

Art. 6. 1. Raportujące polskie instytucje finansowe mogą skorygować informację przekazaną na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2.

2. Uprawnienie do skorygowania informacji, o którym mowa w ust. 1:

- 1) ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli amerykańskich rachunków raportowanych – w zakresie objętym tą kontrolą;
- 2) przysługuje nadal po zakończeniu kontroli amerykańskich rachunków raportowanych.

3. Skorygowanie informacji w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych.

Rozdział 3

Weryfikacja wypełniania obowiązków przez raportujące polskie instytucje finansowe

Art. 7. 1. W przypadku wystąpienia uchybień mniejszej wagi lub pomyłek administracyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 Umowy FATCA, raportujące polskie instytucje finansowe, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub organu upoważnionego są obowiązane do udzielenia informacji niezbędnych do wyjaśnienia takich uchybień lub pomyłek.

2. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres wymaganych informacji oraz termin ich przekazania nie krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania żądania.

Art. 8. 1. W przypadku przekazania przez właściwą władzę Stanów Zjednoczonych zawiadomienia o istotnym nieprzebrnięciu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, minister właściwy do spraw finansów publicznych lub organ upoważniony, zwani dalej „kontrolującym”, przeprowadzają kontrolę wykonywania przez raportującą polską instytucję finansową, zwaną dalej „kontrolowanym”, obowiązków związanych z informowaniem o amerykańskich rachunkach raportowanych, zwaną dalej „kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych”, w celu weryfikacji informacji przedstawionych w tym zawiadomieniu.

2. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych jest podejmowana niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

3. Wraz z zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli amerykańskich rachunków raportowanych kontrolujący informuje kontrolowanego o zakresie nieprawidłowości wskazanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1.

4. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych powinna zostać zakończona bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 7 miesięcy od dnia jej wszczęcia.

5. W toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych kontrolujący jest uprawniony do żądania w szczególności udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej, w tym objętych tajemnicą prawnie chronioną, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne.

6. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 5, kontrolujący jest obowiązany zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami.

7. Z czynności kontrolnych sporządza się protokół kontroli. Kontrolowany, który nie zgadza się z ustaleniami kontroli amerykańskich rachunków raportowanych zawartymi w protokole, może w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia przedstawić kontrolującemu zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie stosowne dowody.

8. Kontrolujący jest obowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia i w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania zawiadomić kontrolowanego o sposobie ich załatwienia, wskazując w szczególności, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym.

9. W przypadku niezłożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7 przyjmuje się, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli amerykańskich rachunków raportowanych.

10. Kontrola amerykańskich rachunków raportowanych kończy się w dniu doręczenia wyniku kontroli.

11. Wynik kontroli sporządza się na podstawie protokołu kontroli, zastrzeżeń, zawiadomienia o sposobie ich załatwienia oraz wyjaśnień. Wynik kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie kontrolującego;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) datę sporządzenia;
- 4) powołanie podstawy prawnej kontroli amerykańskich rachunków raportowanych;
- 5) opis przebiegu kontroli amerykańskich rachunków raportowanych;
- 6) końcowe ustalenia i wnioski zawierające informację o stwierdzeniu nieprawidłowości albo o ich braku;
- 7) wskazanie terminu usunięcia nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone;
- 8) informację o możliwych skutkach określonych w art. 5 ust. 2 lit. b Umowy FATCA;
- 9) podpis osoby upoważnionej, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, a jeżeli wynik kontroli został wydany w formie dokumentu elektronicznego – bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

12. Termin, o którym mowa w ust. 11 pkt 7, nie może być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia wyniku kontroli.

13. Kontrolowany jest obowiązany poinformować kontrolującego o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego na ich usunięcie.

14. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–13 do kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, rozdziału 2, rozdziału 3, z wyłączeniem art. 133 i art. 133a, rozdziału 4, z wyłączeniem art. 139 § 1–3, rozdziałów 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23, oraz przepisy art. 281a, art. 282b, art. 283, art. 284, art. 284b–286, art. 287, art. 289–290 i art. 291c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a także przepisy wydane na podstawie art. 290a tej ustawy.

Art. 9. 1. Kontrolujący będący organem upoważnionym, przekazuje wynik kontroli ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 8 ust. 13.

2. Do wyniku kontroli dołącza się protokół kontroli, a także złożone zastrzeżenia, zawiadomienie o sposobie załatwienia zastrzeżeń i wyjaśnienia oraz informację o sposobie usunięcia przez kontrolowanego stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia.

Art. 10. 1. W odpowiedzi na zawiadomienie o istotnym nieprzebrzeganiu obowiązków, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a Umowy FATCA, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwej władzy Stanów Zjednoczonych informację o podjętych działaniach i dokonanych ustaleniach nie później niż w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania tego zawiadomienia.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje niezwłocznie kontrolowanemu informację, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Ochrona i udostępnianie zgromadzonych danych

Art. 11. 1. Do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, upoważnionym przez niego organom oraz podmiotowi, o którym mowa w art. 4 ust. 5, informacji, w trybie i zakresie przewidzianym ustawą, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą prawnie chronioną, z wyjątkiem informacji niejawnych.

2. Dane zawarte w:

- 1) informacjach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2,
- 2) informacjach, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b Umowy FATCA,
- 3) aktach dokumentujących czynności określone w art. 7,
- 4) aktach kontroli amerykańskich rachunków raportowanych

– są objęte tajemnicą skarbową.

Art. 12. W toku kontroli amerykańskich rachunków raportowanych dostęp do akt kontroli przysługuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, upoważnionym przez niego organom oraz wyznaczonym pracownikom tych organów.

Art. 13. 1. Dane zawarte w informacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa na zasadach określonych w tym przepisie.

2. Dane, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 3 i 4, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 pkt 1 i pkt 2a–7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa na zasadach określonych w tych przepisach.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, akta spraw oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbową”, a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

4. Przekazanie żądań ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub organu upoważnionego, o których mowa w art. 7 ust. 1 i art. 8 ust. 5, następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

Art. 14. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy art. 294, art. 296, art. 297a oraz art. 299b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 15. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.³⁾) w art. 80:

- 1) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Kto wbrew obowiązkowi nie składa w terminie właściwemu organowi informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. 1712)

podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.”;

- 2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli informację określoną w § 1–2a złożono nieprawdziwą, sprawca podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328 oraz z 2015 r. poz. 396, 1269, 1479 i 1649.

Art. 16. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 82 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) prowadzona kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. 1712).”;
- 2) w art. 83 w ust. 2 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 17. 1. Obowiązek przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych określony w art. 4 ust. 1 pkt 2 obejmuje w odniesieniu do roku:

- 1) 2014 informacje, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 1–4 Umowy FATCA;
- 2) 2015 informacje, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 1–7 Umowy FATCA, z wyjątkiem przychodów brutto określonych w art. 2 ust. 2 lit. a pkt 5 ppkt B tej umowy.

2. W odniesieniu do amerykańskich rachunków raportowanych prowadzonych przez raportującą polską instytucję finansową na dzień 30 czerwca 2014 r. informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, przekazywane za lata 2014–2016 nie muszą zawierać informacji o amerykańskim NIP, jeżeli numer ten nie jest dostępny w rejestrach raportującej polskiej instytucji finansowej. W takim przypadku raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana przekazać informacje o dacie urodzenia posiadacza rachunku, o ile instytucja ta posiada takie dane.

Art. 18. W przypadku gdy na dzień 30 czerwca 2014 r. istniejący rachunek finansowy osoby fizycznej był rachunkiem o wysokiej wartości, o którym mowa w ust. D części II załącznika I do Umowy FATCA, raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana przeprowadzić rozszerzone procedury weryfikacji, opisane w ust. D części II załącznika I do tej umowy, w stosunku do takiego rachunku, w terminie do 31 marca 2016 r.

Art. 19. 1. Na potrzeby identyfikacji rachunków finansowych, otwartych między dniem 1 lipca 2014 r. a dniem wejścia w życie ustawy, jako amerykańskich rachunków raportowanych, raportujące polskie instytucje finansowe:

- 1) w przypadku rachunków finansowych osób fizycznych – występują do posiadacza rachunku z żądaniem przedstawienia oświadczenia, o którym mowa w ust. B części III załącznika I do Umowy FATCA, oraz potwierdzają jego zasadność, zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w części III załącznika I do Umowy FATCA;
- 2) w przypadku rachunków finansowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – stosują zasady i procedury określone w części V załącznika I do Umowy FATCA, w tym występują z żądaniem przedstawienia wymaganych oświadczeń.

2. W ramach procedury, o której mowa w ust. 1, raportujące polskie instytucje finansowe stosują wyłączenia od weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych określone:

- 1) w ust. A części III załącznika I do Umowy FATCA – w przypadku rachunków finansowych osób fizycznych,
- 2) w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA – w przypadku rachunków finansowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

– przy czym wskazane w ust. A części III oraz w ust. A części V załącznika I do Umowy FATCA salda ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

3. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do przeprowadzenia, określonej w ust. 1, procedury identyfikacji rachunków finansowych jako amerykańskich rachunków raportowanych, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649 i 1688.

w życie ustawy, z tym że żądanie przedstawienia wymaganych oświadczeń powinno zostać skierowane do posiadacza rachunku nie później niż w terminie 120 dni od tego dnia.

4. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, raportująca polska instytucja finansowa informuje posiadacza rachunku, że w przypadku nieotrzymania wymaganych oświadczeń przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy rachunek finansowy zostanie zablokowany.

5. Posiadacz rachunku jest obowiązany do przedstawienia oświadczeń wskazanych w żądaniu, o którym mowa w ust. 1. Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań uważa się za spełniony także w przypadku oświadczeń o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań składanych na formularzach W-8 i W-9, o których mowa w umowie FATCA oraz Załączniku I do tej umowy.

6. Raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana do blokady rachunku finansowego, jeżeli w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie otrzymała w odniesieniu do tego rachunku oświadczenia wskazanego w żądaniu, o którym mowa w ust. 1.

7. Blokada rachunku finansowego polega na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku finansowym, w tym również przez instytucję finansową. Blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na rachunku zbiorczym.

8. Wartościami majątkowymi są środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.⁵⁾), a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości.

9. Blokady rachunku finansowego dokonuje się w terminie 3 dni roboczych, od dnia od upływu terminu, o którym mowa w ust. 6.

10. Raportująca polska instytucja finansowa niezwłocznie informuje posiadacza rachunku o blokadzie rachunku finansowego i warunkach jego odblokowania.

11. Raportująca polska instytucja finansowa dokonuje odblokowania rachunku finansowego nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania od posiadacza rachunku oświadczeń wskazanych w żądaniu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 20. 1. Kto nie dokonuje blokady rachunku finansowego, o której mowa w art. 19 ust. 6, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.

2. Orzekanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, następuje na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 21. 1. Jeżeli rachunek finansowy objęty procedurą określoną w art. 19 został zamknięty przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a raportująca polska instytucja finansowa nie otrzymała oświadczeń, o których mowa w art. 19 ust. 1, w celu identyfikacji tego rachunku jako amerykańskiego rachunku raportowanego:

- 1) w przypadku rachunków finansowych osób fizycznych – stosuje zasady i procedury określone w części II załącznika I do Umowy FATCA;
- 2) w przypadku rachunków finansowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – stosuje zasady i procedury określone w części IV załącznika I do Umowy FATCA.

2. Raportujące polskie instytucje finansowe są obowiązane do zakończenia, określonej w ust. 1, procedury identyfikacji rachunków finansowych jako amerykańskich rachunków raportowanych w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 22. 1. W przypadku dokonania w roku 2015 lub 2016 płatności na rzecz wyłączonej instytucji finansowej raportujące polskie instytucje finansowe przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu informacje o nazwie tej wyłączonej instytucji finansowej oraz łącznej kwocie płatności.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586 oraz z 2015 r. poz. 73, 978, 1045, 1223, 1260, 1348, 1505 i 1513.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328 oraz z 2015 r. poz. 396, 1269, 1479, 1649 i 1712.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są sporządzane za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego. Przepisy art. 6 stosuje się odpowiednio.

3. Do weryfikacji wypełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 3.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na formularzu oraz w formacie i trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 8.

Art. 23. 1. Do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, lub upoważnionym przez niego organom informacji, w trybie i zakresie przewidzianym w art. 22, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą prawnie chronioną, z wyjątkiem informacji niejawnych.

2. Dane zawarte w informacjach przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub upoważnionym przez niego organom, w trybie i zakresie przewidzianym w art. 22, są objęte tajemnicą skarbową.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 pkt 1 i pkt 2a–7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁷⁾) na zasadach określonych w tych przepisach.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, akta spraw oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

5. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy art. 294, art. 296, art. 297a oraz art. 299b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 24. Raportujące polskie instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 18, art. 19 ust. 1–4 oraz art. 21. Odpowiedzialność za wykonanie obowiązków ponosi raportująca polska instytucja finansowa.

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2015 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311 i 1649.